NEDERLANDSE ORDE VAN ADVOCATEN

Ministerie van Financiën
t.a.v. Persoonsgegevens
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Den Haag, 14 februari 2024
dossiernummer: 204667
uw kenmerk:
telefoonnummer:
e-mail: Persoonsgegevens

Betreft: advies Wet termijnaanpassingen hersteloperatie toeslagen

Hoogedelgestrenge heer,

Op uw verzoek van 22 december 2023, gericht aan Persoonsgegevens van de algemene raad, inzake het concept wetsvoorstel Wet termijnaanpassingen hersteloperatie toeslagen, heeft de NOvA zijn Werkgroep toeslagenadvocaten gevraagd advies uit te brengen op dit wetsvoorstel.

Bijgaand stuur ik u het advies van de Werkgroep. De algemene raad sluit zich aan bij de overwegingen van de Werkgroep en verzoekt u deze bij de verdere uitwerking te betrekken.

Met de meeste hoogachting,
namens de algemene raad,

Persoonsgegevens

bijlage: advies van de Werkgroep toeslagenadvocaten

Bezoekadres
Prinses Beatrixlaan 5
2595 AK Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35

Postadres
Postbus 30851
2500 GW Den Haag

www.advocatenorde.nl

ADVIES

Aan:	algemene raad
Van:	Werkgroep toeslagenadvocaten
Datum:	9 februari 2024
Betreft:	**concept Wetsvoorstel Wet termijnaanpassingen hersteloperatie toeslagen**

SAMENVATTING

De Werkgroep onderschrijft de overwegingen van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, dat in de Wet hersteloperatie toeslagen ('Wht') – naar de stand van zaken op dat moment – onrealistische termijnen door de wetgever zijn opgenomen waarmee ook onrealistische verwachtingen zijn gewekt bij ouders. Anders dan de wetgever, ziet de Werkgroep de oplossing voor deze problematiek niet in een verlenging van de in de Wht opgenomen termijnen.
De Werkgroep adviseert negatief over het Voorstel in de huidige vorm. Kort gezegd maakt het Voorstel een onaanvaardbare inbreuk op rechten van ouders, en wordt hen (weer) rechtsbescherming ontzegd. De werkgroep vreest dat hiermee het vertrouwen van de ouders in de overheid verder wordt aangetast en dat zij de voorgenomen wijzigingen zullen beschouwen als een nieuw voorbeeld van hoe het belang van de ouders ondergeschikt gemaakt wordt aan het systeem.

Inleiding

Het Voorstel voorziet in een aantal aanpassingen aan Wht. Meer specifiek voorziet het Voorstel in i) een verlenging van de termijn voor UHT om een beslissing te nemen op het verzoek van een ouder om aanvullende schadevergoeding, ii) verlening van de termijnen voor het beslissen op bezwaarschriften en iii) een verlenging van de termijn die een ouder heeft om bezwaar in te dienen tegen een beslissing op zijn of haar verzoek. Een en ander is vervat in de tabellen 1 en 2 in de Toelichting. De tabellen zijn op de volgende pagina opgenomen zodat helder is waar het precies om gaat.

De Werkgroep toeslagenadvocaten (hierna: de werkgroep) is verzocht om te adviseren over het Voorstel. Onderhavige consultatiereactie bestaat uit drie delen. Eerst wordt ingegaan op de uitgangspunten en ontwikkelingen van de Wht. Daarna wordt achtereenvolgens ingezoomd op het Voorstel voor wat betreft verlenging van beslistermijnen algemeen (paragraaf 2) en verlenging van de beslistermijnen in bezwaar (paragraaf 3). Afgesloten wordt met een conclusie.

Schematisch overzicht beoogde wijzigingen

	Huidige beslistermijn	Doorlooptijd nemen besluit	Voorgestelde aanpassing
Gedupeerde aanvragers kinderopvangtoeslag: aanvullende compensatie voor werkelijke schade	6+6 maanden	Ongeveer 17 maanden	12+12 maanden

Tabel 1: voorgestelde aanpassingen beslistermijn voor aanvragen van compensatie voor werkelijke schade gedupeerde aanvragers kinderopvangtoeslag

Bezwaar met betrekking tot	Huidige beslistermijn	Huidige doorlooptijd	Voorgestelde aanpassing
beschikking eerste toets	6+6 weken	24 maanden***	6+6 maanden
beschikking integrale beoordeling	6+6 weken*	20 maanden	12+12 maanden**
Beschikking compensatie ex-partner	6+6 weken	Nog geen bezwaren	6+6 maanden
Beschikking kindregeling	6+6 weken	12 weken	6+6 maanden
Beschikking Nabestaanden van overleden kinderen	6+6 weken	Is nog niet in werking getreden	6+6 maanden
Beschikking HZK-regeling	6+6 weken	Wordt nog niet uitgevoerd	6+6 maanden

Tabel 2 Overzicht aanpassingen beslistermijn bezwaarzaken
** te verlengen met zes weken indien de Bezwaarschriftenadviescommissie wordt ingeschakeld*
*** te verlengen met zes maanden indien de Bezwaarschriftenadviescommissie wordt ingeschakeld*
**** de Bezwaarschriftenadviescommissie wordt niet langer ingeschakeld bij Eerste Toets-beschikkingen. De huidige doorlooptijd zal hierdoor halveren naar 12 maanden, waardoor de voorgestelde aanpassing van 6+6 maanden realistisch is.*

CONSULTATIEREACTIE

1. Uitgangspunten en ontwikkelingen termijnen Wht

Wettelijk kader
Uitgangspunt is dat de Wht is bedoeld om aanvragers van kinderopvangtoeslag te compenseren voor in het verleden gemaakte fouten. De wens van de wetgever was om voortvarend te werk te gaan. Een verzoek tot compensatie of aanvullende schadevergoeding op grond van de Wht is een aanvraag in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De termijn om te beslissen op een aanvraag op grond van de Wht, wijkt op dit moment al af van de algemene redelijke termijn van 8 weken ex artikel 4:13 Awb. Immers, de termijn om te beslissen op een aanvraag om compensatie of aanvullende schadevergoeding bedraagt 6 maanden (te verlengen met 6 maanden).
Voor bezwaarprocedures tegen besluiten genomen op grond van de Wht gelden de normale termijnen uit artikel 7:10 van de Awb. Dit houdt in dat UHT binnen 6 weken of – indien een commissie als bedoeld in artikel 7:13 is ingesteld (in dit geval de BAC) – binnen 12 weken beslist op een bezwaarschrift, gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken. Deze termijn valt eenmalig met een termijn van 6 weken te verlengen.

Verdere opschorting is mogelijk in overleg met de indiener van het bezwaarschrift.
Indien een beslistermijn niet wordt gehaald wordt kan (in dit geval) een ouder het bestuursorgaan vormvrij in gebreke stellen. UHT heeft dan een termijn van twee weken om alsnog op de aanvraag of het bezwaar te beslissen. Wordt die termijn ook niet gehaald, dan kan aanspraak worden gemaakt op een bestuurlijke dwangsom ex artikel 4:17 van de Awb. Ook kan na ommekomst van de termijn van twee weken de bestuursrechter worden verzocht om het bestuursorgaan tot besluitvorming te veroordelen onder oplegging van een rechterlijke dwangsom en een korte nadere termijn om alsnog tot besluitvorming over te gaan. Dit volgt uit de artikelen 6:2 en 6:12 van de Awb. De bestuursrechter kan dus niet worden verzocht zich uit te laten over de inhoud van een te nemen besluit. Het beroep ziet uitsluitend op het niet tijdig beslissen door het bestuursorgaan, een zogenoemd beroep niet tijdig beslissen ('BNT').

Op een BNT wordt – in beginsel – zonder zitting beslist door de bestuursrechter. Uitgangspunt is dat bij toewijzing van een verzoek de bestuursrechter ex artikel 55d, eerste lid, van de Awb kan bepalen dat binnen twee weken na de dag waarop de uitspraak wordt verzonden alsnog een besluit bekend moet worden gemaakt. In bijzondere gevallen kan van deze termijn van twee weken worden afgeweken ex artikel 55d, derde lid, van de Awb. Bij een eerste BNT wordt standaard een dwangsom van € 15.000,- opgelegd. Bij een opvolgend verzoek zal een hogere dwangsom worden opgelegd.

Signaleringen in de praktijk en ontwikkelingen in de rechtspraak
Ondanks het feit dat de wetgever al ruimere termijnen heeft opgenomen in de Wht, worden termijnen structureel niet gehaald door UHT. Dit leidt tot forse vertragingen voor gedupeerden in de afhandeling van hun verzoeken en in hun herstelproces. Dit heeft negatieve gevolgen voor hun welbevinden en voor het vertrouwen in de overheid. De Werkgroep wijst er in dit verband expliciet op dat het structureel niet halen van termijnen door UHT niet alleen wordt veroorzaakt door het aantal gedupeerden dat zich heeft aangemeld en waarvoor de Werkgroep reeds (zeer) vroegtijdig heeft gewaarschuwd. Deze problematiek wordt – met name – veroorzaakt door de omstandigheid dat processen binnen UHT en binnen het compensatietraject niet op orde waren of zijn. Ondanks een veelheid aan – vaak los van elkaar ingezette – versnellingsvoorstellen, is een eenvoudig en eenduidig werkproces niet tot stand gekomen. De Werkgroep wijst bijvoorbeeld op het onvermogen van UHT om een procesdossier beschikbaar te stellen, een onderwerp waar al enkele jaren over wordt gesproken zonder dat dit tot concreet resultaat heeft geleid.

De Werkgroep signaleert vanuit de praktijk dat – mede ter behartiging van de belangen van ouders – een groot aantal BNT's is ingediend. Dit is namelijk het enige instrument dat ouders of hun gemachtigden ingevolge de Wht in kunnen zetten als het gaat om het signaleren en agenderen van de forse vertragingen in de afhandeling van hun verzoeken. Een uitspraak van een rechtbank herstelt daarbij weer enigszins het vertrouwen van de ouder in de overheid, doordat UHT actief wordt aangesproken op voortvarend handelen. Tegelijkertijd signaleert de Werkgroep dat de grote aantallen BNT ook de nodige druk op de rechtspraak leggen en tijd en middelen vragen van UHT die beter elders kunnen worden ingezet.

Het is in deze context dat de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State ('Afdeling') op 23 augustus 2023 een tweetal richtinggevende uitspraken heeft gedaan over termijnen in de Wht. De Afdeling signaleert de problemen bij de uitvoering van de hersteloperatie en overweegt dat de wetgever bewust onrealistische beslistermijnen in de Wht heeft opgenomen. Zij volgt de rechtbank Midden-Nederland niet in haar poging hiervoor een oplossing te bieden in een royale nieuwe nadere termijn, opdat die termijn dan maar realistisch zou zijn.

Het is volgens de Afdeling niet de taak van de bestuursrechter een structurele, collectieve oplossing voor die problemen te bieden. Dat is aan de wetgever. De Afdeling komt in haar richtinggevende uitspraken over de band van artikel 8:55, derde lid, van de Awb weliswaar tot afwijkende nadere termijnen voor de Belastingdienst om alsnog te beslissen. Deze termijnen zijn echter nog steeds relatief kort, en uitgaande van de huidige stand van zaken niet realistisch. Op die manier wordt enerzijds bescherming geboden aan de rechtzoekende. Anderzijds wordt UHT ook enige ruimte gelaten.

2. Voorstel verlenging beslistermijnen; algemeen

De Werkgroep onderschrijft de overwegingen van de Afdeling dat in de Wht – naar de stand van zaken op dat moment – onrealistische termijnen door de wetgever zijn opgenomen waarmee ook onrealistische verwachtingen zijn gewekt bij ouders. Anders dan de wetgever, ziet de Werkgroep de oplossing voor deze problematiek niet in een verlenging van de in de Wht opgenomen termijnen.

De wetgever lijkt in het Voorstel uit het oog te zijn verloren dat niet zozeer de lengte van de in de Wht opgenomen termijnen en de BNT voor knelpunten zorgen (verdringing). De wat de Werkgroep betreft onderliggende oorzaak is dat door het niet op orde zijn van werkprocessen binnen UHT termijnen niet worden gehaald, zowel in bezwaar als bij de behandeling van verzoeken om aanvullende schade. Ouders en hun gemachtigden zien zich daardoor gedwongen een BNT in te dienen. Wat de Werkgroep betreft, is verlenging van de in de Wht opgenomen termijnen zonder dat daartegenover een duidelijk (versnellings)proces staat niet aan de orde, en biedt dit ook geen oplossing voor het echte probleem dat de Werkgroep signaleert. Met het voorstel om enkel de in de Wht opgenomen termijnen te verruimen wordt slechts aan symptoombestrijding gedaan.

Daarbij volgt uit het Voorstel (ook) niet welke effecten worden verwacht van de ingezette versnellingsmaatregelen, en hoe deze te verwachten tijdwinst in de (voorgestelde) langere termijnen is verdisconteerd. Kort gezegd ontbreekt een antwoord op de vraag waarom de voorgestelde termijnen i) nodig en ii) wel haalbaar zijn. Informatie over wélke verbetermaatregelen dan precies gaan leiden tot tijdige besluitvorming in het geval van de nieuwe verlengde termijnen wordt niet gegeven.

Het voorgaande houdt niet in dat de Werkgroep geen oog heeft voor de dilemma's waarvoor UHT staat en die ook door de Afdeling zijn geschetst. Anders dan de wetgever, leest de Werkgroep de oproep van de Afdeling zo dat niet (slechts) een verlenging van beslistermijnen aan de orde is. De Afdeling roept uitdrukkelijk op tot een collectieve oplossing, en die volgt niet uit het Voorstel anders dan dat vanwege meer procedurele redenen voor een verlenging van termijnen wordt gekozen. Een eventuele alternatieve invulling van een 'collectieve oplossing', is in het Voorstel niet uitgewerkt. Daardoor is niet duidelijk welke afwegingen zijn gemaakt. Zijn er minder verstrekkende maatregelen overwogen die minder inbreuk maken op de rechtsbescherming van betrokkenen?

Procedurele redenen zouden wat betreft de Werkgroep niet leidend moeten zijn. Dit doet geen recht aan de reden waarom de wetgever destijds in de Awb beslistermijnen in het leven heeft geroepen, namelijk vanuit het oogpunt van rechtsbescherming en rechtszekerheid voor ook de aanvrager, in dit geval de ouders. Dit ouderbelang – het op relatief korte termijn zekerheid krijgen over een aanvraag – komt nu in het geding en is door de wetgever onvoldoende meegewogen in het Voorstel. Het Voorstel voorziet nu in geen enkele prikkel voor UHT om wel te voorzien in een goede procedure en termijnen te halen. Voorkomen moet worden dat de afwikkeling van de toeslagenaffaire nog jarenlang voortduurt en een compensatieaffaire ontstaat.

Voorstel verlenging beslistermijnen: overgangsrecht en rechtszekerheid
Voor wat betreft de Werkgroep moet het uitgangspunt zijn dat voor elke aanvraag om aanvullende schadevergoeding en voor elk bezwaar de termijnen blijven gelden zoals die golden op het moment van indiening daarvan. Voorkomen moet worden dat ouders hangende een lopende termijn ineens met een forse verlenging van die termijn worden geconfronteerd. Dit is (ook) in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel.

Het Voorstel voorziet echter in een verlenging van nog lopende beslistermijnen. Los van de wenselijkheid van dit standpunt en het signaal dat de wetgever hiermee richting de ouders afgeeft, is dit naar het oordeel van de Werkgroep ook juridisch gezien niet houdbaar. De Werkgroep wijst in dit verband ook op (recent) de uitspraak ECLI:NL:RBNNE:2023:1736 waarin – onder meer over het toepasselijke recht ten tijde van een aanvraag – prejudiciële vragen zijn gesteld. Naast deze juridische bezwaren, mist de Werkgroep ook weer een dragende motivering anders dan dat meer procedurele argumenten een rol lijken te spelen.

3. Verlenging bezwaartermijn naar 16 weken

Het Voorstel voorziet niet alleen in een verlenging van de beslistermijn, maar ook in een verlenging van de termijn die een ouder heeft om bezwaar in te dienen tegen een beslissing op zijn of haar verzoek. In afwijking van de reguliere bezwaartermijn van 6 weken ex artikel 6:7 van de Awb, voorziet het voorstel in een bezwaartermijn van 16 weken.
De Werkgroep is ook kritisch op deze voorgestelde aanpassing van de Wht en vooral ten aanzien van de motivering en beweegredenen voor deze aanpassing. Dit wordt als volgt toegelicht.

Wettelijk kader, ontwikkelingen in de rechtspraak en huidige praktijk
Indien een beslissing op grond van de Wht wordt afgegeven, geldt op dit moment de reguliere bezwaartermijn ex artikel 6:7 van de Awb van 6 weken na de datum waarop het compensatiebesluit op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt. Indien buiten deze termijn en dus laattijdig bezwaar wordt ingediend dan kan het bezwaar ex artikel 6:6 van de Awb niet-ontvankelijk worden verklaard. Een niet-ontvankelijkverklaring van een laattijdig ingediend bezwaar blijft in ieder geval achterwege als sprake is van een verschoonbare termijnoverschrijding ex artikel 6:11 van de Awb.

Op het moment dat een bestuursorgaan een laattijdig bezwaar inhoudelijk beoordeelt, dan treedt de bestuursrechter anders dan voorheen niet meer ambtshalve in deze beoordeling. Indien een bestuursorgaan een laattijdig bezwaar niet inhoudelijk beoordeelt omdat – al dan niet naar aanleiding van een door een derde-belanghebbende ingenomen standpunt – de laattijdigheid niet verschoonbaar wordt geacht, dan kan de bestuursrechter wel in deze beoordeling treden.
Sinds de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven van 30 januari 2024, is de lijn dat de bestuursrechter bij deze beoordeling meer oog moet hebben voor de individuele omstandigheden van het geval. Er dient meer ruimte te worden geboden om een laattijdigheid verschoonbaar te achten. Daarnaast – en specifiek in het geval de laattijdigheid het gevolg is van een niet op de juiste wijze bekendgemaakt besluit – is de lijn dat de termijn waarbinnen dan alsnog een bezwaarschrift moet worden ingediend niet langer twee weken bedraagt, maar gelijk is aan de oorspronkelijke bezwaartermijn.

De ervaring van de werkgroep is dat in de praktijk – in ieder geval professionele gemachtigden – de bezwaartermijn tijdig met een zogenoemd 'pro forma' bezwaarschrift veiligstellen. Bij gebreke aan dossier in de bestuurlijke voorfase – en dus het ontbreken van de mogelijkheid om een compensatiebesluit op juistheid te controleren – is deze stap in het belang van de ouder.
In het geval laattijdig bezwaar wordt ingediend – bijvoorbeeld omdat een ouder zich eerst later tot een professioneel gemachtigde wendt – is de praktijk nu dat deze bezwaren inhoudelijk worden behandeld, en UHT zich dus niet op de laattijdigheid daarvan beroept. Dit gelet op het belang van de ouder om rechtsbescherming in te roepen. Kort en goed doet zich in de praktijk dus geen knelpunt voor daar waar het gaat om laattijdig ingediende bezwaren. Door de soepele opstelling

van UHT ten aanzien van laattijdige bezwaren verkrijgen alle ouders een inhoudelijke beoordeling van hun bezwaar en is sprake van een hoog niveau van rechtsbescherming.

Biedt het Voorstel een oplossing voor een bestaand probleem?
Gelet op het voorgaande, is naar het standpunt van de Werkgroep vanuit het oogpunt van de betrokken ouders geen sprake van een probleem in de uitvoeringspraktijk dat noopt tot de aanpassing van de Wht, zoals het Voorstel beoogt. Integendeel, het voorstel tot aanpassing van de bezwaartermijn naar 16 weken leidt naar het standpunt van de Werkgroep tot een verminderd niveau van rechtsbescherming van ouders.

Uit de MvT volgt dat – gelet op de langere bezwaartermijn – door UHT niet langer elk laattijdig bezwaarschrift inhoudelijk zal worden beoordeeld. Door UHT zal – anders dan voorheen – wel toepassing worden gegeven aan het bepaalde in artikel 6:11 van de Awb en tot niet-ontvankelijkverklaring van laattijdige bezwaren worden overgegaan. Uit de MvT volgt dat tot deze nieuwe lijn wordt overgegaan om i) UHT meer mogelijkheden te geven om te sturen op de instroom van bezwaren en ii) beter te sturen op de te verwachten stroom aan aanvragen om vergoeding van aanvullende schade die kunnen worden ingediend na het onherroepelijk worden van de eerste compensatiebeschikking.

Wat betreft de Werkgroep, zou de rechtsbescherming van ouders voorop moeten staan bij de beoordeling van laattijdige bezwaren en dus ook bij de motivering van een verlenging van de bezwaartermijn naar 16 weken. De Werkgroep constateert echter dat met name belangen van UHT en meer uitvoeringstechnische argumenten ten grondslag liggen aan het Voorstel. Wat betreft de Werkgroep zijn dit oneigenlijke argumenten die niet zien op de rechtszekerheid en rechtsbescherming, en zijn deze argumenten ook niet in lijn met onder meer de recente uitspraak van het CBb.

De Werkgroep wijst hierbij ook op het (on)bedoelde neveneffect van een langere bezwaartermijn, namelijk dat de termijn voor afhandeling van bezwaren ook eerst na 16 weken aanvangt. Hiermee is sprake van een (verkapte) verlenging van de afhandelingstermijn voor bezwaren, waardoor ouders niet alleen langer moeten wachten op een beslissing op bezwaar maar ook minder snel aanspraak kunnen maken op dwangsommen wegens niet tijdig beslissen. Uit de MvT volgt dat dit effect onder ogen is gezien door de wetgever, maar dat dit effect (impliciet) aanvaardbaar wordt geacht vanuit het belang om duidelijkheid te bieden aan ouders. Deze motivering overtuigt niet, en gaat wederom voorbij aan de belangen van de ouders en het oorspronkelijke doel van de wetgever om op voortvarende wijze tot compensatie van ouders over te gaan.

Tot slot en specifiek ten aanzien van het overgangsrecht zoals dat in de Wht is opgenomen, merkt de Werkgroep op dat niet duidelijk is of UHT ook ten aanzien van reeds ingediende bezwaren zal overgaan tot een striktere beoordeling van de tijdigheid daarvan. Indien dit het geval is, is dit wat betreft de Werkgroep niet aanvaardbaar. Immers, voor deze ouders gold op dat moment nog geen langere bezwaartermijn.

Conclusie
De Werkgroep adviseert negatief ten aanzien van de voorgestelde verlenging van de beslistermijnen. Kort gezegd ontbreekt een antwoord op de vraag waarom de voorgestelde termijnen i) nodig en ii) wel haalbaar zijn. De wetgever heeft de Awb beslistermijnen in het leven geroepen vanuit het oogpunt van rechtsbescherming en rechtszekerheid. Dit geldt voor de aanvrager, in dit geval de ouders. Dit ouderbelang – het op relatief korte termijn zekerheid krijgen

over een aanvraag – komt nu in het geding en is door de wetgever onvoldoende meegewogen in het Voorstel. De ABRvS adviseerde weliswaar om te komen tot een collectieve oplossing voor het feit dat beslistermijnen in toeslagenzaken niet worden gehaald, maar in het Voorstel wordt op geen enkele wijze duidelijk gemaakt waarom dit doel slechts door middel van verlenging van beslistermijnen bereikt zou kunnen worden. Mogelijke alternatieven die minder verstrekkende gevolgen hebben voor de rechtsbescherming van gedupeerden, zijn niet uitgewerkt
De Werkgroep adviseert negatief ten aanzien van de verlenging van de bezwaartermijn naar 16 weken. Deze wijziging raakt aan de rechtsbescherming van de ouders en is gebaseerd op een oneigenlijke motivering. Het voorstel biedt onvoldoende rechtvaardiging voor het beperken van rechtszekerheid en rechtsbescherming en de argumenten uit het Voorstel zijn ook niet in lijn met onder meer de recente uitspraak van het CBb. Voor zover met het Voorstel wordt beoogd om ook reeds lopende bezwaartermijnen te verlengen, is dit volgens de Werkgroep juridisch niet houdbaar. De werkgroep verwacht dat het Voorstel het herstelproces van de ouders gaat bemoeilijken in plaats van vergemakkelijken. De spelregels worden tijdens het lopende proces veranderd, ten nadele van de ouders. De werkgroep vreest dat hiermee het vertrouwen van de ouders in de overheid verder wordt aangetast en dat zij de voorgenomen wijzigingen zullen beschouwen als een nieuw voorbeeld van hoe het belang van de ouders ondergeschikt gemaakt wordt aan het systeem.